

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

No. 194 — Štev. 194 — VOLUME LIII—LETNIK LIII NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 4, 1945 — ČETRTEK, 4. OKTOBRA, 1945

Tel. CHelsea 3-1242

ŠTIRJE MINISTRI PROTI MOLOTOVU

Sovjetski vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov je v svoji izjavi rekel, da je neobhodno potrebno, da se izpolnuje podpisani potsdamski sporazum in da so to temeljno načelo v medsebojnem dopisovanju tekom konference potrdili tudi ostali vnanji ministri, da pa niso hoteli sprejeti ruskega kompromisnega predloga za nadaljevanje mirovnih razgovorov. vsled česar se je konferenca sveta petih ministrov razbila.

Pri vsem tem pa je Molotov izrazil upanje, da bo na prihodnjem konferenci zopet zavladala sloga, da pa se mogoče nekatere države mogoče ne bodo držale sporazumov, ki so bili doseženi na londonski konferenci, ker niso bili podpisani.

Molotov je bil v svojih besedah zelo oster proti ostalim vnanjim ministrom, ker so skušali opustiti nekatere dočne potudsamske konference in je rekel:

"Sovjetska unija nima navede kršiti svojih obveznosti in tudi jaz ne priporočam, da bi jih drugi kršili."

Molotov je reklo, da vnanji ministri nimajo nikake pravice premeniti sklep predsednikov svojih vlad in ravno to sta hotela doseči držav, tajnik James F. Byrnes in angleški vnanji minister Ernest Bevin. Vnanje ministre ostali štiri držav je obdržil, da niso hoteli sprejeti ruskega predloga za kompromis, na česar podlagi bi se mogla konferenca nadaljevati in bi tudi doseglj zaželeni uspeh.

Molotov je na časnarski konferenci prebral svoje kompromisne predloge, ki so na slednjem:

1. Sovjetska delegacija predlaga, da naj bodo 2. oktobra cesi sporazumi, ki so bili doseženi na konferenci sveta vnanjih ministrov podpisani na naslednji način:

a) Ministri Združenih držav, Združenega kraljestva (Anglije), Francije in Kitajske bodo podpisali zapisnik sklepov sveta ministrov, ki jih je sprejelo pet vnanjih ministrov.

b) Ministri Združenih držav, Združenega kraljestva, Sovjetske unije in Francije bodo podpisali zapisnik sklepov ministrskoga sveta glede mirovne pogodbe z Italijo.

c) Ministri Združenih držav, Združenega kraljestva in Sovjetske unije bodo podpisali zapisnik sklepov ministrskoga sveta glede mirovne pogodbe s Finsko.

2. Sklepi, ki so bili doseženi na svetu vnanjih ministrov do 2. oktobra, bodo predloženi v pregled ministrom 3. oktobra.

Ta Molotov predlog, kakor tudi vsi drugi predlogi so bili na zadnji seji zavrnjeni. Časnarski poročevalci so opazili, da je ameriški delegat državnih tajnik Bynges utrujen in neroven, da pa še ni izgubil upanja, da se bodo slednji zavezniški zastopniki sporazumi. Molotov je vedno resnega obraza in ponavlja vedno iste trditve, ki jih je navedel na seji ministrskoga sveta.

Molotov je reklo, da je vedno zahteval, da se konferenca vrni na podlagi sklepa potudsamske konference. In glede določbe o mirovnih pogodbah s podonavskimi državami je Molotov pojasnil naslednje:

"Baro meni je dovoleno, da

koliko premenjen, toda so ga slednji vsi prijateljsko sprejeli. Rečeno je bilo, da je prišlo do nesporazuma glede vdelžbe Francije na seji ministrskoga sveta. Toda tukaj je angleški sklep, da bo Francija vdelžna pri razpravah o italijanski mirovni pogodbi. Nikoli ni nasploval. Pred sejo ministrskoga sveta je prišlo pismo francoske vlade. V njem ni bilo novih zahtev od sklepov berlinske odločitve. Francija je dobro vedela, pri katerih vprašanjih bo vdelžena in

pri katerih ne. Mogoče je kak nesporazum glede vdelžbe Kitajske. Rad bi videl enega kitajskega delegata, ki bi mi reklo, da se ne strinja s to odločitvijo."

Molotov je priznal, da je bil na potsdamski konferenci sklenjeno, da bodo na razpravo vedno povabljeni države, o katerih bo razpravljeno. In za zgled je navedel Jugoslavijo in Italijo, ki sta bili povabljeni, da konferenci povesta svoje mnenje glede mirovne pogodbe z Italijo.

Nemiri v Argentini

Včeraj je bila v Buenos Airesu cenzura zelo postrena in časopisi najbrže ne bodo ničesar poročali o velikih dijaških nemirih v tork.

Argentinski dijaki v boju s policijo

Iz zanesljivih virov se je izvedelo, da je bilo v nemirih v torki poneči ubitih pet oseb, ko je družab zavpila "Eviva Peron!" in naskočila inžinirsko fakulteto, kjer je bilo zbarikadiranih 800 dijakov v protest proti vladni odredbi, da mora biti vseučilišče celo letno zaprto.

V medicinskem oddelku vseučilišča se je za obleganje in obrambo pripravilo 500 dijakov, med njimi okoli 100 dijakinj. Dijaki so se v poslopu dobro zavarovali ter so vrata utrdili s hlodji. Oboroženi so s kamnimi, opeko in poleni. Stomice v prvo nadstropje so zadelane z deskami. Gasilske cevi so dijaki napeljali po vseh vseučiliških postopljih. Policija je sicer zaprla vodovod, toda kotli v postopljih imajo dovolj vode za ves teden.

Dijaki imajo izvršilni odber petih članov; dijakinje stojijo na straži in opravljajo prenašalno službo. Dijaki v vseučiliških postopljih imajo hrane za dva dni in jo rabijo po strogih odmerkih.

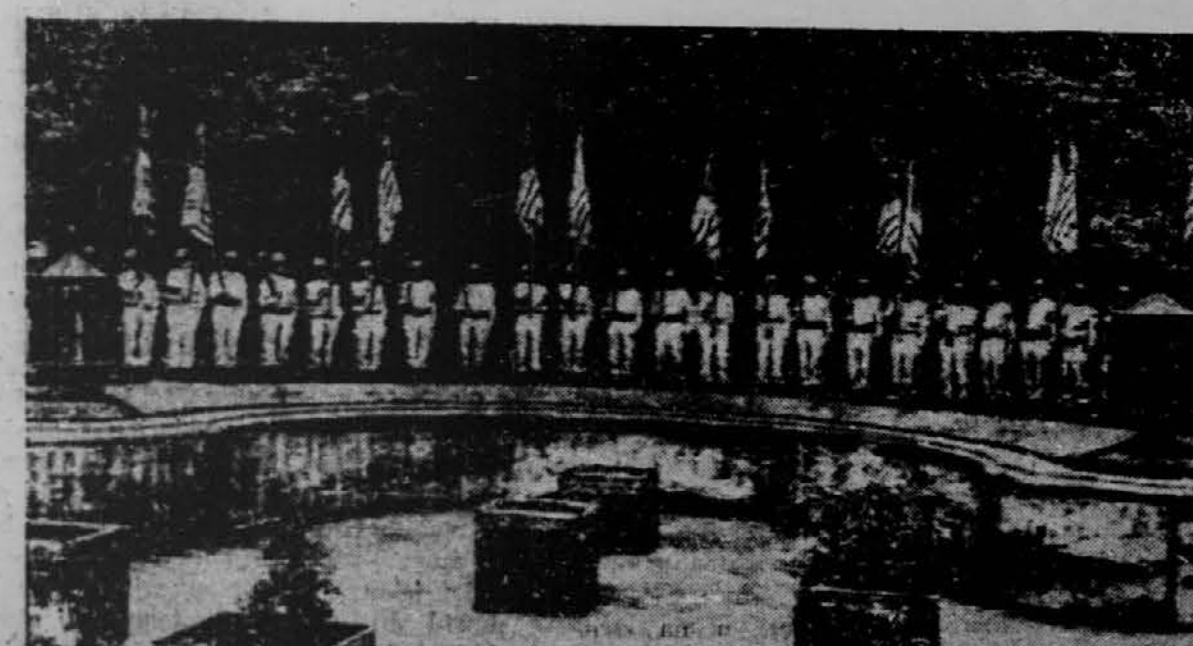
Radar — najnovejše orožje

Armada je proti koncu vojne uporabljala najnovejše orodje radar, to je aparati, ki vodi napadale aeroplane natančno nad določeni cilj. Tajnost

Dijaki imajo izvršilni odber petih članov; dijakinje stojijo na straži in opravljajo prenašalno službo.

Dijaki v vseučiliških postopljih imajo hrane za dva dni in jo rabijo po strogih odmerkih.

AMERIKANCI V TOKIO

Oddelok pro konjeniške divizije je ponosno dvignil zastave ob priložnosti slovenskega pre-

V NEMČIJI BO ŠE VEČ PREMemb

Da je bil general Patton odslovjen kot vojaški governer Bavarske in imenovan za načelnika "pisanške" armade, je samo pričetek velikih prememb v vladu za Nemčijo.

Do pomladi bo redna armada popolnomo odpoklicana iz Nemčije in vlogo bo prevzel Robert D. Murphy, politični svetovalec general Eisenhower.

Skupno z Murphyjem bo najbrže postavljen triumvirat,

v katerem bo civilni načelnik Murphy, general redne armade bo vojaški poveljnik, kot najvišji poveljnik pa bo diplomat. Za to mesto se najbolj imenuje predsednik šef generalnega štaba admirál William F. Leahy. Eisenhower pa

se bo vrnil domov kot šef ar-

madnega generalnega štaba.

General Patton je imel včeraj časnarsko konferenco, to-

da ni pokazal nikake nevolje,

ker ga je general Eisenhower

ostavil kot načelnika vojaške

vlade na Bavarskem. Poročal-

vecem je reklo, da je zelo ve-

sel, da je bil imenovan za na-

čelnika armadne skupine, ki

sestavlja zgodovino vojne. Re-

kel pa je, da upa, da se bo v

kratkem vrnil v Ameriko.

Svoje mesto bo v nedeljo

prepustil generalu Lucianu K. Truscottu.

—

Zivčna vojna

Kot pravi neko poročilo iz Buenos Aires, je argentinska vlada prepovedala izvražati uranij, ki je poglavitna kovina za izdelovanje atomske bombe.

Do sedaj ni bilo še znano, a-ko ima Argentina sploh kaj te-

zelo važne kovine, toda diplo-

matski krogi so zelo preseneče-

ni, ko so časopisi v Rio de Ja-

neiro v Brazilu prinesli vest,

da nemški znanstveniki, ki so

bili vtihotapljeni v Argentina, i-

zdelujejo atomske bombe, ki

jo bo rabila Argentina v svo-

jem napadu na Brazilijo.

Panameriška konferenca preložena

Poslujoči državni tajnik Dean Acheson je včeraj nazna-

nil, da je bila brazilskla vlada

obveščena, da Združene države

že, da je panameriška konfe-

renca, ki bi se imela pričeti

20. oktobra v Rio de Janeiro,

preložena za nedoločen čas.

Premog: Stavka se je razši-

rlila na 350 rudnikov; stavka

115.000 kopačev in vsak dan je

izgubljenega 675.000 ton pre-

moga.

Avtomobili: General Motors

avtomobilski družba je zavrn-

ila zahtevo svojih delavcev za

povišanje plače 30%.

Arijatika: Consolidated Vul-

tee Fort Worth Co. je zaprla

svojo tovarno, ko je zastavalo

8000 delavcev, ki zahtevajo po-

višanje plače 30%.

STAVKA RUDARSKIH PREDELAVCEV

Rovi mehkega premoga so skoraj vsi zaprti vsled stavke 90.000 kopačev v West Virginiji, Pensylvaniji, Ohio in Kentucky. Premogarski predstavci so zastavili v več kot 200 rovovih, da ob lastnikov rovov izsilijo priznanje svoje unije, ki je zvezana z United Mine Workers. Predstavci v njihovi zahtevi popolnoma podpira John L. Lewis, predsednik UMW.

Vsled stavke je na dan izgubljenega premoga 500.000 ton. Nastaja nevarnost, da bo vsled tega nastalo veliko poškodovanje premoga po celih delih.

V West Virginiji je že zaprtih 100 rovov, v Pensylvaniji 104, v Ohio jih je zaprtih 5.

Druge večje stavke v deželi so:

Pri napravah za električno pogonsko silo v Texasu so zastavili delavci in naprave le počasi obratujejo, ko je družba najela nove delavce.

V Philadelphiji, Pa., je zastavalo 3000 jeklarjev v treh tovarnah SKF, Inc.

Delavci na dveh največjih žagah ob pacifiški obali so zastavili. Na stavki je okoli 60 tisoč delavcev, ki pripadajo k CIO.

Their Only Crime Was

Hating Our Enemy —

They Need Your Help

Give generously to

NEW YORK NATIONAL WAR FUND

BY WILLIAM STACEY NEW YORK, N. Y.

51

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovens Publ. Sing Company. (A Corporation) Frank Saksor, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupaha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: \$7.—ZA POL LETA—\$3.50; ZA ČETRT LETA—\$2.—

ZA JUGOSLAVIJO — \$8.—LETNO: \$4.—ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem soboto, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: Chelsea 3-1242

Grobovi

V našem kongresu se bodo te dni bavili s zakonskim predlogom, kateri, ako postane zakon, bodo določali, da se dovoli sveta \$120,000,000 v svrhu, da se pripelje iz inozemstva grobišča trupla naših, v inozemstvu padlih vojakov domov, in da se potem ta trupla pokojnih padlih vojakov pokopljiv v domači zemlji in sicer v 79terih mirodvorih v različnih naših državah. Naši zastopniki bodo morda glede tega predloga takoj glasovali in predlog naravnov tudi odobrili, kajti uverjeni so, da je to želja sorodnikov padlih vojakov. Toda nekateri naši vojaki so glede tega vprašanja javno razpravljali, predvso do odšli v inozemstvo v boj proti fašističnemu barbarsku. Tudi nek vojni časniški poročevalci je glede tega vprašanja izprala mnogo vojakov, in med vsakimi štiridesetimi vojaki, je našel le dva, ki sta izrazila željo, da se v slučaju njihove smrti, pošlejo njihova trupla domov, oziroma svojem.

Nek vojak je omenjenemu časniškemu poročevalcu glede tega vprašanja dejal: "I give a d..., kaj z meno store potem, ko sem mrtev." Zoper drugi je dejal, da želi ostati priživljenju in pobijati Nemce. — "Za boga," dejal je nek poročnik naše vojne mornarice, — "kaj neki se bodo doma še izmislili?" — Nek vojaški zdravnik, ki je bil tudi v prvi svetovni vojni, se je temu predlogu odločeno protivil in dejal, da se je tekem prve vojne večina vojakov, katerim je bil on prideljen, izrecno temu protivil in izjavilo, da žele biti pokopani tam, kjer bodo padli, ako bodo padli, tako, da bodo pokopani v bližini svojih tovarišev. — Nek narednik je dejal, da bi pomenjalo pošiljanje vojaških trupel v domovino, — zapravljenje denarja. In neki poročnik je dejal, da je povsem zadovoljen z mirodvorji v inozemstvu, pa naj že bodo kjer koli.

Tekom prve svetovne vojne je moralno v Evropi umrli 78,734 naših vojakov, katere so pokopali v Evropi. Vlada je vprašala njihove rodbine, ako žele, da pošlejo trupla svojcev domov, ali pa naj ostanejo nemotena tam, kjer so zakopana, oziroma na vojaških pokopalniščih. Le nekaj nad polovico teh mrtvih vojakov, so sorodniki poželeli, da se jih pripelje domov. Tekom sedanjene vojne je bilo 230,000 naših vojakov ubitih na raznih bojiščih.

Predlog, da se potroči sveto \$120,000,000 v svrhu prevoza naših mrtvih vojakov, oziroma njihovih trupel, v domovino, je dober, ker odgovarja dobremu namenu. Toda pri tem naj se postopa tako, kakov se je ravnalo po prvi svetovni vojni; namreč pošle naj se domov le trupla onih naših padlih vojakov, katera zahtevajo njihovi neposredni sorodniki. Naša republika ne potrebuje grobov naših, tekom druge svetovne vojne padlih vojakov, da se tako spominja svojih padlih junakov, kajti: naši za svobo sveta padli vojaki bodo ostali v večnem spomini sedanjega in bodočih rodov naših državljanov kot živ spomenik bratstva in miru med zavezniškimi državami, za katere so žrtvovali svoja mlada življenja.

RAZGLEDNIK

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

"Washington Star" v Washingtonu, D. C., je v velikih skrbih radi vsestranskih strajkov, da ne ve, se li bližamo veliki mirovni industriji, ali pa izredno hitremu nazadovanju gospodarstva in "zakaniti državljanjski vojni." I menovani list pravi, da je vsemu temu kriva naša postavljajata skupno z vladom, kateri organizaciji se nista na vse to pripravili že pred mesci, ko so tukaj vodili ljudje prorokovali, da bode postal naš gospodarski položaj tak, kakoršen je sedaj . . .

* * *

"The Mirror" v New Yorku, kateri se inače bavi le z veliki mi "izmi", ali socijalizmom in komunizmom, mesto z revmatizmom — izraža mnenje, da je vožnja na podladih železnic, ki stane le 5 centov, preveč po ceni . . .

* * *

"The Star" v Washingtonu, D. C., se tudi bavi z kollektivizmom in pravi da bode to "velikanska igra z našimi samokromi na mizi". . .

"The Daily News" v New Yorku pravi — "nuts!" glede ideje o "Velikih Petih", kateri so priredili konferenco v Londonu glede Balkana, Italije in italijanskih afriških kolonij in pravi: "Med 'velikimi petimi' sta v resnicu le 'Dva Velika' — Rusija in Zjednjene Države, — Rusija bode vladala v Evropi in Zjednjene države na zapadni polut!" . . .

* * *

"Journal-American" v New Yorku svetuje z ozirom na pršenje Anglie za novo državo posojilo, da mora naša vlada to pršenje uvaževati iz stična dejstva, da, medtem, ko je naša republika odpustila dolg v znesku 29,000,000,000 dollarjev, katerega je Anglia napravila pri nas na podlagi odredbe znane pod imenom "Lend-Lease", — Anglia želi, da jej posodimo nadaljnji — \$15,000,000,000, da bode tako zamogla poravnati (na naš račun) dolg, katerega je dobila v Kanadi. . .

* * *

"The Star" v Washingtonu, D. C., se tudi bavi z kollektivizmom in pravi da bode to "velikanska igra z našimi samokromi na mizi". . .

BUY A VICTORY BOND TO-DAY!

IZ URADA SLOVENSKO-AMERIŠKEGA NARODNEGA SVETA—CHICAGO

Konfuzna poročila glede Trsta

Pretekli teden smo zapisali v tej koloni, da po našem mišljenu vprašanje Trsta še ni rešeno, dasiravno so listi poročali in celo "citirali" uradne komunikacije o "zaključku" svetega zunanjih ministrov glede prokornega vprašanja. Sovjeti komisar za zunanje zadeve Molotov je zanikal trditev, da je njegova vlada popustila zahovo, da spada mesto Trst pod jugoslovansko upravo. Kaj je torej bilo zaključeno?

Predlagano je bilo le, da postane tržaška luka mednarodno pristanišče. Razlikovati je treba med angleško terminologijo "Port of Trieste" in "Triest". Jugoslovanska vlada sama se strinja, da postane pristanišče mednarodno, ker bi na ta način najbolj služilo trgovinskim potrebam ne samo Jugoslavije, marveč vse centralne Evrope. Mesto samo pa naj bi dobilo avtonomijo v okviru federativne Jugoslavije. Ministerski podpredsednik Edvard Kardelj je celo izjavil, da je Jugoslavija pripravljena priznati Trst za samostojno državo v novi Jugoslaviji. Nobenega ugovora tudi ni glede priporočila konference, da se vprašanje nove razmejitve reši na podlagi načnosti prebivalstva.

Na prvem zborovanju italijanske konzulte ali svetovalnega parlamenta dne 25. septembra je bila daljša demonstracija glede "italijanskega Trsta", ko je neki poslanec zahteval: Viva Trieste Italiano! Vprašanje nastane, ali je to pristno italijansko nacionalno čustvo g led Trsta, ali le izraz čustva italijanskih imperialistov, ki se zavedajo, da bi izguba Trsta za Italijo pomenila konec italijanskega imperializma v Evropi? Resnica je, da so te italijanske občutke

JUGOSLOVANSKI ZASTOPNIK V LONDONU

EDWARD KARDELJ
jugoslovanski ministriki podpredsednik, je na konferenci sveta vranjih ministrov v Londonu predložil jugoslovanske zahteve glede Trsta in ostate Primorske. — V soboto je bila ujema na čast prijeme odhodnika, katere se je izmed vranjih ministrov vdeležil samo Molotov.

provocirali razni "demokratični" žurnalisti in politikaši — kot so ga provocirali v preteklosti taki liberalci in progressivi kot je Sforza, Bonomi, Orlando in drugi, ki tudi danes zavzemajo mesta v konzulti. Namen je isti: združiti Italijo in jo pomešati v kak zunanjji prepriči ter tako odvrniti pozornost od vitalnih in morda nerazrešljivih domačih problemov.

Drugi dan pa je ista zbornilica bukala ministerskega predsednika Parrija, ko je dejal da italijanske ustanove in voditelji še pred prihodom fašizma niso bili demokratični. —

Drugih dan pa je ista zbornilica bukala ministerskega predsednika Parrija, ko je dejal da italijanske ustanove in voditelji še pred prihodom fašizma niso bili demokratični. —

Kasneje je v svojem govoru tudi izjavil, da bi Jugoslavija in Italija lahko sami rešili medsebojna vprašanja ter upa, da se bo to izvršilo.

Angleški časnikarji se čudijo, ker hoče Jugoslavija rešiti tržaško vprašanje brez čakanja na mirovno konferenco. Vsled tega so tudi prišli do raznih konfuznih zaključkov. Isti angleški časnikarji pa pozabljajo, da je Anglia bariantala za jugoslovanske pokrajine in Trst še pred zadnjim mirovno konferenco. Tedaj so Jugoslaviani čakali na mirovno konferenco in so imeli na svoji strani tudi Ameriko.

Londonska konferenca

:: NAPISAL HAROLD J. LASKI ZA OVERSEAS NEWS AGENCY ::

Konferenca zunanjih ministrov v Londonu je naletela na množe težave. Komunikacije, katere izdajejo, ne povedo nikomu ničesar. Predajanje vseh neprijetnih in važnih problemov v proučevanje ni nič druga kot izhod iz zadreg — jasno je, da so nazorna stališča zunanjih ministrov tako oddaljeni druga od drugih, da ne more priti do nobenega sporazuma.

Vprašanje italijanskih kolonij je celo v načelnom pogledu še nerešeno. Usoda Trsta je še nejasna. Moskva, Washington in London si nasprotujejo tudi v tem, kaj naj bo vloga Italije v povoju svetu. Očvidno obstaja tudi jači velik prepad med stališčem Anglo-Amerikanov in Francov napram Nemčiji, prav posebno v vprašanju ruskega industrijskega okraja. Nikdo ne more dvomiti o tem, da se je namršilo mnogo visokih in oblastnih obrv, ko so Rusi vedali, kakšno je stališče Sovjetske Rusije napram Sredozemlju. Tudi to je verjetno da Molotov ravno tako pazljivo opazuje britansko politiko na Grškem ko Bevin in Byrnesovjetko politiko na Bolgarskem in v Rumuniji.

Človeku, ki nima nobenega podrobnega vpogleda v skrivnost tajnosti tega mednarodnega sestanka — kot jaz — se vsiljuje misel, da utegne vladu tudi ureditev miru mnogo težje in neizmerno bolj zapletena zadeva kot je bila borba in vodstvo vojne . . .

Angleški zunanjji minister Bevin je v teku zadnjih let

večkrat povedal z veliko jasnostjo, da zunanja politika ni nikaka misteriozna tajnost ali drama, temveč da je le naloga, kako najti pot do učinkovitega sodelovanja med narodi, ki naj preskrbi ljudstvom živež, obleko in domove. Ako pa mu je uspelo v zadnjih tednih, da to svoje naziranje uveljavlja na sestanki s svojimi tovariši drugih velesil, tega nikar ni dal na znanje široki javnosti.

Jasno je, da je zelo važno urediti vprašanje Trsta in da je treba skrbno določiti, kako velika naj bo bodoča italijanska armada. Jasno je tudi, da bo delalo vprašanje italijanskih kolonij še mnogo prljanje — predno rešeno v zadnjih tednih — jasno je, da so nazorna stališča zunanjih ministrov tako oddaljeni druga od drugih, da ne more priti do nobenega sporazuma.

Njihova velika in vitalna naloga je ta, da izvedejo najprej v Evropi in pozneje tudi v Afriki in Aziji mirovno preureditev, ki bo dosti dobra, da bodo imeli narodi interes na tem, da jo čuvajo in branijo.

To pa pomeni, da morajo imeti ljudstva možnost in sredstva za življenje — to pomeni, kot je Bevin vedno zatrjeval, da je treba več produkcije in še več produkcije . . .

Povsem očvidno so zunanjih ministrov le ugibali o tem, kaj misijo njihovi kolegi, mesto da bi zares proučevali možnost, kako ustvariti pravičen mir.

Angleški zunanjji minister Bevin je v teku zadnjih let

Domov pa so se vrnili iz Pariza 1919 s praznimi rokami. Od tedaj naprej je imela Jugoslavija veliko šolo. Baš sedaj se najbolj zaveda, da zaveznikov ne more soditi po njihovih besedah, ki se lepo slisi, temveč po njihovih dejanjih. In ta dejanja kažejo v veliko roko na prisiljen umik iz Primorske in Trsta, na Koroško, na zaščito jugoslovanskih vojnih zločincev od strani zaveznikov, na propagando proti Jugoslaviji v tisku in po radiju in na razpuščanje narodnih odborov in sodišč v osvobojenih krajih pod zavezniško kontrolo.

Maršal Tito je torej pravilno izrazil mišljenje borbenih Jugoslavijev, ko je dejal, da "take zapadne demokracije Jugoslavija ne mara."

RAZOCARANJA

Zadnje čase je pričelo prihajati več pisem iz Jugoslavije, večinoma preko Italije, kjer so podprtja italijanski cenzuri. Pisma iz Slovenije namejena na sorodnikom in rojakom v Ameriko, v katerih se opisuje grozodejstva, ki so jih počenjali Italijani v Nemci nad našim narodom za časa okupacije, nimajo dosti prilike priti v namenjene roke. Nasprotno pa bolj številno prihajajo pisma iz Italije, v katerih se opisujejo in obsojajo početja "partizan" nad gotovimi osebam.

Naše rojake v Ameriki bi radi opozorili, naj bodo strinjali in potrebljivi toliko časa, dokler ne dobijo pravilne informacije in sliko o resničnosti dogodkov, ki so se v rojstnem domovini izvrsili. Nekateri rojaki bodo razočarani, drugi zopet presečeni. Mnogo naroda je bilo zapeljanega na krivo pot, da so nevedoma v morda nehoti pomagali sovražniku v borbi proti slovenskemu narodu. Vsled tega sodelovanja in prelivanja bratske krvi so nekateri morali plačati tudi s svojim življenjem. Nesrečna tragedija v takih slučajih ne dela izbir. Tisti, ki so bili začeni v točnem spoljneju prizori, ki so jo kot "domobranci" položili Hitlerju — da bodo pod vodstvom velikega firerja nemškega rajha branili slovensko zemljo proti komunistom in zaveznikom — so že dali, ali pa bodo morali dati odgovor za svoje izdajalsko početje. Jugoslavija vzelka vlada je pomilostila vse one, ki si niso omadevali svojih rok z bratomorno krvjo. Kadar torej dobite novice, da je ta ali oni moral plačati kazen s svojim življenjem ali z zaporom, se vedno vprašajte: zakaj?

V Italiji se sedaj nahaja nekaj slovenskih ubežnikov, za katere v Ameriki obiskajo Slovenska katoliška liga. To so tudi osebe, ki pošiljajo od italijanske cenzure odobrene pisma v Ameriko da razvajajo naše rojake in jih razburjajo. In iz tega je razvidno, da tvorijo ozadje omenjene lige in razlog za njen obstoj ravno tiste osebe, ki so prodajale slovenski narod najprej jugoslovanski čaršiji, potem Hitlerju in Mussoliniu, danes pa svetovni kombinaciji kapitalistične reakcije, kateri je nova Jugoslavija zalupnila vrata v obraz.

Čas je že prišel, da se tudi američki Slovenci popolnoma prebudojo iz omotic in prenehajo pomagati sovražnikom slovenskega naroda. Kateri kolikor izmed slovenskih beguncov v Italiji ali Avstriji pa je nedolzen in je že radi nerazumevanja situacije zbežal v tujino s svojo načelno družbo, se lahko varno in brez strahu vrne v domovino in si z delom za obnovno porušene dežele lahko služi svoj kruh. Onim doma bomo pomogli tudi mi!

Mirko G. Kuhel,

tajnik SANS-a.

In our own far off alien land
<

Dopriskov brez polipa in osebnosti ne približujejo. Dopriski za četrtkovno številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Dopriski so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se ž njimi naši rojki takoreč med seboj pogovarjajo.

SELITEV IN GODOVANJE

NEW YORK, N. Y. — Zapi-slovenskega podjetnika Mr. M. Trojana, najbolj simpatični v hrastovi listi, ki so nas nega domžanskega rojaka, katerega krstno ime je tudi Miha. Mr. M. Trojanšek ni skozi pojetje zahajal v našo družbo v tabor. Vse eno pa vemo, da je zgleden mošak v prvi vrsti podjetnik, in drugič pa, da poleg skrbi, ki jih mu nalaga podjetje, pogosto najde priliko, da pride med svoje rojake, kjer tudi vedno pokaže naklonjenost do svoje narodnosti.

Videlo se je na obrazu vsakega, da nas je zelo razveselil s svojo navzočnostjo, in smo delili večer obema Mihoma jednako.

Pri tej svečanosti sta bila tudi vdeležena Mr. in Mrs. Raish; zadnja je starejša hčerka Frances, Mr. F. Giovannella postavila so pred obo Mihata (birthday cake) s 66 svečkami, katere je vžgal Franco. Z napetostjo smo vsi čakali, da vidimo koliko sapimat Še slavljenca? Pri tej priliki bi zastavil vse, da bo ostalo vsaj malo plamenčka, ko sta po Mihata napela svoje prsi in puhi na plamenčke, se mi je zdelo, da je eksplodiral kovački meh, ker plamenčki so vgasnilo do zadnjega, tako da se mi je za trenutek zdelo, da sem v temi.

Po tem prizoru, so jima prijatelji zapeli nazdravico, za katero so se poleg obile v vskrovstne pijače, in okusnega prigrizka vrstite narodne pesni prav do ranega jutra. To mislim, da je prav, ker z Mr. Trojanškom sva se poslovila na tretji Av. od 5th zjutraj, svoj dom sem pa dosegel zdrav ob 6 uri zjutraj.

Naj ktej svečanosti pripomnim Še naj lepše, kar bi bila največja nečednost in povrnost prezreti. Ko smo pokrivali račun za ta večer, je Mr. Trojanšek na vsak način hotel prevzeti vse na sebe. Tega mu seveda tovariši Partizanskega tabora nismo dovolili. Tukaj se je pa zopet pokazalo, da naša človeka ne vžene tako hitro v kožji rog, ker Mr. Trojanšek je iz tega namena podaril \$15 v partizanski sklad, s katerim imamo namen, kar sem že preje omenil pomagati našim revnim med najbolj revnimi v stari domovini. K temu lepemu daruju ob strani Mr. Trojanška, smo še drugi navzoči vsak ponekaj prispevali, tako da je na ta večer, po obvestilu blagajničarke Mrs. Mute partizanski sklad narastel na nekaj centov manj kar \$80.00.

V imenu trpečih Vam hvala in priznanje tovariši in dobrotniki! Nič nimamo zato manj, prepricani pa sem, da bomo, akoravno iz daljave delni hvaležnega nasmeja nedolžnih, izstradan in bosih otrok našega naroda.

Obema Mihatom pa želim, da srečna in zdrava dočakata drugega imendana, in da drugo leto nadaljujemo s to svenčanstvo, ker zadnjo soboto je bil večer veliko prekratki.

S tovariškim pozdravom — F. R. V.

Vabljeni ste, da se vdeležite

BEER PARTY

katero priredi

SLOV. PEVSKO DRUŠTVO "SLOVAN"

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
253 Irving Ave., cor Bleeker Street,
BROOKLYN, N. Y.

v soboto zvečer, dne 6. oktobra, 1945

Brezplačno pivo od 8 — 12 polnoči.

VSTOPNINA \$1.25

V občino vdeležbo se priporoča — "SLOVAN"

"SLOVAN" V BROOKLYNU PRIREDI "BEER PARTY"

BROOKLYN, N. Y. — Pevsko društvo Slovan priredi Beer Party v soboto 6. oktobra v Slovenskem domu.

Od društva so mi dali nalogu, da napišem dopis v ta list, da bo slovenska javnost v Brooklynu vedela in ob enem da so vsi vabljeni oziroma, da naj nobeden ne zamudi tega večera, ker bo zares zabaven večer. Zapišem naj vse, kar je v zvezi z Beer Party in to bomo storili in s tem izpolnil nalogu, ki sem jo dobil od društva.

Pred nekako mesecem dni je eden od članov priporočal,

da bi bilo dobro, ako bi priredili enkrat v oktobru še en Beer Party. Na zadnjem, ki se je vršil 25 avgusta, je bilo tako zabavno in veselo razpoloženje in se je veliko naših ljudi izrazilo, da bi radi večkrat prišli na tako zabavo in zakaj Slovan tega ne naredi vsaj enkrat na mesec. Stavljen je bil predlog, ki je bil takoj podprt, da priredimo Beer Party. Jaz in moj prijatelj Viktor sva bila odločno proti predlogu in tehtnega vzroka ker ne smevo piti alkoholnih piščak, plačati morava pa ravno tako kakor drugi.

Prišlo je do glasovanja, ki bila sva sama proti im sva se moralna ukloniti večini. Tudi grožnja, da bova raje doma ostala tisti večer, ni pomagala. Rekli so nama, da je dol-

SLOVENSKI NARODNI MUZEJ SE ZAHVALUJE

Cleveland, O. — S temi vristicami se v imenu Slovenskega narodnega muzeja SND v Clevelandu, O., iskreno zahvaljujem vsem tukaj navedenim darovalcem in podpariteljem te ustanove, ki so od 28. maja do 30. septembra 1945 prispevali večje ali manjše vso v podporo in nadaljni razvoju muzeja. Darovalci so:

Slovenska Narodna Podpora na Jednota, Chicago, Ill. \$200; Ameriška bratska zveza, Ely, Minn. \$100; Zapadna slovenska zveza, Denver, Colo. \$50; William Kennick, Attroney at Law, bivši koncilman v 23. wardi Cleveland, O. \$25; Fr. Jelerčič, svetičar v Collinwoodu \$10. Po \$5.00 pa so prispevali slediči: Jacob in Mary Putz, Chicago, Ill.; Louis Mayer, trgovina v čevljih v Clevelandu; Anton in Mary Jordan, Millavale, Pa.; in Anton Grandel družina iz Johnstowna, Pa.

Po \$3.00 je prispevala Mrs. Jennie Remec v Clevelandu. Po \$2.00 so prispevali slediči: Anton Trojar, Joseph Hrvatin in Mrs. Katie Hrvatin v Chicago, Ill.; Mrs. Antonia Tomle, Frank Šile, Frank Potnik, Joseph Prime, Anton in Frances Eppich, Joseph Zajec, Mary Šeprek, vsi iz Clevelanda, Ohio, Frank in Mary Ravnikar, Lorain, O., Louis in Antonia Slepšir, Herminie, Pa. — Po \$1.00 so prispevali slediči: Frank Volkar, Frank Vrček in Philip Furlan iz Maple Heights, O., Anto Rožar, Anton Celhar, Frank Lesar, Joseph in Mary Kovach, John Deželan, Martin Volčjak, Anna Micko, John Primovich, A. Milutin, Feliz Rozina, Frank Leben, Ignac Molek, iz Cleveland, O. Jack Rupert, South Fort, Johnstown, Pa., John Čulak, Lorain, O., Frances Uršič, Herminie, Pa., in Frank Mramor, Cleveland, O. Po 50c. so prispevali: John Kokal, Joseph Papeš, Anton Okicki, Frank Budič in John Stiftar, vsi iz Cleveland, O. Po 25c. so prispevale: Marie Telic, Arline Koporc in Stella Koporc iz Cleveland, O.

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. — Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izvlečati in izpopolniti.

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV
NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani.

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. — Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izvlečati in izpopolniti.

Knjigarna Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

VESTI Z ZAPADA

Valley, Wash. — Dolgo časa žnost vsakega člana biti navoz pri društvih Slovan prireditvah Zdr. držav.

Hiro se pomika, naprej ko žna tudi, da taki, ki ne pije s svojo krasoto. Letina, rečejo in plačajo vstopnino, so no z eno besedo, je bila bolj srednja, kajti tukaj nam skoraj vsako leto precej nagaja.

Nekdo je tudi pripomnil, da suša, da p. ridek pri tem trpešu. Nekateri kmetje smo z sušo bolj prizadeti kot nekateri kasken prigrizek. Češ ter, ker imajo polja bolj na slaščem, ali da morejo namati svoja polja.

Bog bodi zahvaljen za vse darove katere nam rodijo zemljo, ker nam se vse eno ne preti lakota in pomankanje kot na nekaterih od vojne pri zadetih krajin.

Zato kolikor moremo, pomagajmo trpečim v staro domovino Jugoslaviji, naj si bo pomoci, ker so nam pač vse bratje in sestre po narodu in po jeziku. Saj so dosti trpeli pod kruto nazijsko zverino.

* * *

Tudi kruta smrt je poseglava na našo naselbino. Družina Jakob Tomšeta je zgubila mater in ženo.

V bolnišnici "Sacred Heart" Spokane, Wash. je umrla Maria Tomšeta dne 3. sept. po dolgi bolezni. Njen truplo je bil pripeljano na večer 5. septembra na dom, kjer je bil sv. rožni venec za pokojno.

6. septembra je bil pogreb v veliko sv. mašo "Requiem", katero so darovali tukajšnji duhovnik Father A. B. Van de Gevel, O. P., na kar je bil truplo prenešeno na pokopališče zraven verkve in položeno v družinski grob, kjer čaka angleške trombe.

PISMO Iz MINNESOTE

Chisholm, Minn. — Navesti bomo vstregli starejšim ljubom, domo vstregli starejšim ljubom za dolge zimske večere s in ženo ker njih delo in življenje ni bilo z rožicami postjano, kot nobenemu ko začne živeti na trdem posestvu na veliki farmi, kjer ima zmerom dosti dela. Manca si je zasluzila nebesa z delom in bolezni. Torej v spomin na njo naj ostane molitve: Saj križ nam sveti govori, da vidimo se nad zvezdami. Sladko spava v tuji ameriški zemlji, kjer je pač vsem usojeno enkrat mreti; neve pa nobeden kje, kdaj, in kako.

Sedaj, ko je konec vojne bo treba obnoviti, kar so porušili v vojni in naši fantje se vračajo domov in čakajo za delo, ki pa so največkrat razočarani, ker ni dela za nje.

Od tukaj so letos poslali osemdeset milijonov ton železne rude in tako sedaj bo kmalu konec pošiljatve, ker ko nastane zima in zamerjeno reke in jezero, se ne posiljajo več naprej, ampak devajo na kupe in spomladni zopet začnejo posiljati.

Sedaj sedaj prenavljam in predelavljajo in v tem potom zahvaljuje vsem sosedom in prijateljem, ki so darovali za maše in se vdeležili pogreba, ki se je vršil iz cerkve sv. Jožefa 24. septembra.

Mir in pokoj pokojnemu in naše sožalje soprog.

Tukaj sedaj prenavljam in predelavljajo in v tem potom zahvaljuje vsem sosedom in prijateljem, ki so darovali za maše in se vdeležili pogreba, ki se je vršil iz cerkve sv. Jožefa 24. septembra.

Sedaj je tudi konec romana "Seržant Diavolo", in naročniki so me že vpraševali in prosili, da naj uredništvo zopet pričakuje tako zanimivi roman kot je bil sedaj. Upam, da bo vse izgotovljeno na stavbi, bo to najlepši Narodni dom v Železnem okrožju in potem bo zopet oživel društveno življenje tukaj v naseljih, ker bodo društva lahko privedila igre in plesne zabave v našem Narodnem domu. Imeli bomo tudi slovensko Čitalnico s slovenskimi knjigami in časopisi in tako

Pozdravljeni!

Frances Lukáč.

POZIV SLOVENSKIM DRUŠTVOM

Združena Slovenska
Društva v New Yorku
obdržujejo

seje vsak prvi petek v
mesecu

v Slovenskem Domu
v Brooklynu.

Če vaše društvo še ni
pričakovano, pričakovite
se!

Odbor.

Vojna je minula. Mir je podpisani, Bog daj, da li se načudi spomenovali in ostali prijatelji, kot so podpisale mirne pogoje. Vojski se počarajo na domove. Bili smo tukajšnji Slovenci tako srečni, ko smo dali skoro 2 tucata slovenskih fantov v vojno, da smo zgubili samo enega do sedaj še.

Louis Mishishnek je umrl v ujetniški baraki na Nemškem in Lourenco Tomša, ki je prišel sedaj za 30 dnevni dopust iz Italije, je bil ranjen, pa ne hudo, je bil skratljanim srcem odlikovan.

Da bosta odslužila vojaško določbo, sta na poti proti domu Jake Stroyan, ki je šel skozi Afriko, Sicilijo, Italijo in Nemčijo. V vojaški službi je bil 3 leta in pol in John J. Omeje je tudi na poti proti domu, ta je bil v Alaski, po novem letu 1945 so ga poslali v Evropo; sedaj bil je vojak 4 in pol leta. — Philip Skok, je pa že avg. meseca odložil vojaško sukno, sedaj je šel pa v šolo Gonzago University.

Pozdrav na Vse Slovence in Slovenske Štrom Amerike. —

Mrs. Mary Omeje.

V naznanje

Toronto, Kanada. — Cenjeni: 23. septembra sem Vam pisala za "Glas Naroda" "Naznani lo in zahvalo" za pokojnima John Mihelich in pomotoma sem izpustila, da se zahvalim tudi pevskemu društvu, ko so pokojniku zapeli in ga spremili na pokopališče; in da pokojniku zapeli poleg soproge in otrok, tudi brata in dve sestri.

Prosim pričadetim, da blagovolijo oprostiti. —

S spoštovanjem —

Roz Mihelich.

NAJBOLJŠO GARANCIJO ZAVAROVALNINE

JAMČI VAM IN VAŠIM OTROKOM

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODPORA

ORGANIZACIJA V AMERIKI

— POSLUJE ŽE 51. LETO —

Članstvo 40,000 Premoženje nad \$6,000,000.00

SOLVENTNOST K S. K. JEDNOTE ZNAŠA 129.91%

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, posledni in nadolževni podprtih organizacijah, KRAJNSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA, kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni.

IGRALEC

IZ SPOMINOV MLADENIČA

Ruski spisal
F. M.
DOSTOJEVSKI

ROMAN

"Tedaj z bogom mille Blanche," sem pristavil, "tedaj pa ne bo generalica! Veste kaj? Meni se zdi, da je general tako zaljubljen, da se še celo ustrelji, ako ga mille Blanche zapusti. Zaljubiti se tako v njegovih letih je nevarno."

"Meni sami se dozvila, da bo kaj takega," je menila Pavilina zamišljeno.

"To je res krasno!" sem vskliknil, "bolj surove pač ni mogla pokazati, da ga hoče vzeti samo radi denarja. Niti spodobnosti, niti oziroma ni imela pri tem. Čudno! Kar pa se tiče babice, ali ni komično in umazano, da pošilja brzojavko za brzojavko in vprašuje: ali je umrla, ali je umrla? A! Kako vam ugaja to, Pavilina Aleksandrovna?"

"Vse to je neumnost," me je prekinila s studom. "Nasprotno pa se čudi, da ste vi tako veselega duševnega razpoloženja. Česa se tako veselite? Morda tega, da ste mi denar zagrali?"

"Zakaj ste mi ga dali? Povedal sem vam, da ne morem igrati za druge, tem manje za vas! Ubogam, karkoli mi ukaže, toda rezultat ni odvisen od mene. Saj sem vas opozoril, da ne bo nič iz tega. Povejte, ste li zelo potri, da ste izgubili toliko denarja? Zakaj vam je toliko za to?"

"Čemu to vprašanje?"

"Saj ste mi sami ohrabribili, da mi pojasmite... Cujte: jaz sem trdno prepričan, da dobim, ko začnem igrati sam za-se. Imam namreč davanj zlatov. Tedaj si lahko pri meni vzmete potrebno vsoto."

Zaničljivo se je namrdnila.

"Ne srdite se name," sem nadaljeval, "da vam stavim take ponudbe. Tako zelo sem prizet spoznanja, da sem pred vami, t. j. v vaših očeh, ničla, da lahko vzamete od mene tudi denarja. Mojih darov se vam ni treba sramovati. Poleg tega pa sem še vaš denar zaigral!"

Presunljivo me je pogledala in opazivši, da govorim razdraženo in sarkastično, me je zopet prekinila.

"Za vas ni ničesar zanimivega v mojih stvarih. Ako hočete vedeti, čisto navaden dolg imam. Izposodila sem si denar in rada bi ga vrnila. Imela sem brezumno in nenavadno idejo, da ga gotovo prigram tukaj v igralnici. Zakaj sem tako mislila, ne pojmis, toda vrnjela sem v to idejo. Kdo ve, če nisem ravno zato verjela, ker mi ni ostalo nobeno drugo sredstvo na izbiro."

"Ali pa zato, ker vas je silila nujna potreba, da prigrite. To je čisto enako onemu, ki se potaplja in se poprijemlje bilke. Priznajte sami, da bi gotovo ne smatrali bilke za vejo, ako bi se ne potapljal!"

Pavilina se je začudila.

"Kako to?" je vprašala. "Saj vi sami stavite na to vse svoje nade. Ravno pred dvema tednoma ste mi govorili na dolgo in široko, da ste popolnoma uverjeni, da dobite na ruletki, in me prepričevali, da naj vas ne smatram za brezumnika. Ali ste se morda tedaj šalili? Toda spominjam se, da ste govorili tedaj tako resno, da ni bilo možno jemati tega za šalo."

"To je res," sem odvrnil zaničljeno, "in še vedno sem prepričan, da dobim. Izpovedujem vam celo, da ste me privedli do tega, da se vprašujem, zakaj ni današnja neumna in nesmislena izguba vzbudila v meni nikakega dvoma? Še vedno sem docela uverjen, da govorim dobim, kakor hitro začnem igrati za-se."

"Zakaj ste tako nedvojbeno prepričani?"

"Pravim vam, da ne vem. Vem samo, da mo-

ram dobiti, da je to tudi za-me edini izhod. In morda se mi ravno iz tega vzroka dozdeva, da moram gotovo dobiti."

"Torej imate tudi nujno potrebo, ako ste tako fanatično prepričani?"

"Stavim, da dvomite, da bi jaz mogel imeti nujno potrebo!"

"To mi je vseeno," je odgovorila tiho in ravnodušno. "Ako hočete — da, jaz dvomim, da vas nujni kaj resnega. Vi se morete mučiti, coda ne resno. Vi ste človek, v katerem še vse kipi in vre. Čemu vam bo denar? V vseh razlogih, ki ste mi jih naveli do sedaj, nisem našla ničesar resnega."

"Dovolite opazko," sem jo prekinil. "Rekli ste, da morate poplačati dolg. Lep dolg mora biti! Najbrže Frančetu?"

"Kakšna vprašanja! Danes ste prav posebno rezki. Mogoče ste celo pijani?"

"Sami veste, da si dovoljujem vseh zelo odkriti govoriti in vpraševati. Pravim vam, da sem vaš suženj, a pred sužnjim se ni treba sramovati, ker ne morejo razčlaniti."

"Neumnost! Zoperna mi je ta vaša 'suženska' teorija!"

"Pomislite, da ne govorim o svojem suženjstvu, ker bi želel biti vaš suženj, ampak govorim samo o dejstvu, ki ni od mene prav nič odvisno..."

"Povežte naravnost: Čemu potrebuješte denar?"

"Toda kaj vas to briga?"

"Kakor vam drago," je rekla in ponosno stresla z glavo.

"Suženska teorija vam je zoprna, a suženjstva zahtevate: govor in ne razmotrovaj! Dobro, budi tako! Čemu mi bo denar, vprašate? Čemu? Denar je — vse!"

"Umejem, vendar ni treba tako blazno hreneti po njem! Vi prehajate celo v besnost v fatalizem. Za tem se skriva nekaj, neki posebni smoter. Govorite brez ovinkov, jaz hočem takto!"

Skoraj bi se začela srditi, in zelo mi je bilo pogodu, da je tako jasno izprševala.

"Seveda imam smoter," sem dejal. "da si ga ne morem jasno opredeliti. Nič drugega, nego to, da postanem z denarjem tudi za vas drug človek in ne suženj."

"Kako? Kako dosežete to?"

"Kako dosežem? Kako, vam je nepojmljivo, ne kakšen način dosežem, da boste gledali na me drugače nego na sužnja! Ba takega čudežu, ki v nepojmovanju ne maram!"

"Pravili ste, da vam je to suženjstvo — naslada. Tudi jaz sem to mislila."

"Vi ste to mislili?" sem vskliknil z nenavadno nasladom. "O, ta vaša naivnost mi ugača! Nu, seveda, za-me je suženjstvo, ki mi ga na lagatevi, naslada. Kajti naslada je tudi v skrajni ponižanosti in ničnosti," sem nadaljeval bloditi.

Vrag vedi, morda je naslada tudi v biču, ki pada na hrbet in trga koščke mesa... Toda jaz bi rad pokušal tudi druge naslade. Prejeli mi je general na obedu pridelal v vaši prisotnosti, ker mi daja sedemsto rubljev na leto, katerih morda še dobim ne. Marquis de Grieux me ogleduje z dvignjenimi obrvimi in me obenem niti opaziti noče. Jaz od svoje strani pa skoraj strastno želim, da bi marquisa des Grieux-a v vaši navzočnosti prijet za nos!"

(Dalje prihodnjic.)

VESTI IZ W. VA.

Windsor Heights, W. Va. — Dne 13. sept. je v rovu težko pobilo Josipa Ujčiča. Nahaja se v bolnišnici General v Wheelingu. — Martin Kolenc se je po 30-dnevni dopustu vrnil v vojaško taboriško v Severni Carolini. John Stucin je prišel na 30-dnevni dopust iz Nemčije in Joe Luketič je svojcem brzojavil iz Nemčije, da se v kratkem vrne domov.

SLOVENCEM

velikega New Yorka naznajamo, da je glavna postojanka za zbiranje ponošene oblike za STARO DOMOVINO v cerkveni dvorani sv. Cirila na Osmi v New Yorku.

Obleko prinesite sami, ali pa jo pošljite po pošti na: ST. CYRIL'S CHURCH, 62 ST. MARK'S PL., NEW YORK 9, N. Y.

Angleško-Slovensko BERILO

Najboljši pripomoček pri učenju angleščine za starejše, ali mlajše za učenje angleščine.

Za ameriške Slovence sestavljal

Dr. F. J. KERN

avtor Angleško-slovenskega Besednjaka

Cena \$2.— s poštnino

Knjiga je ilustrirana in v platno vezana

Naročila sprejema:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 West 18th St., New York 11, N. Y.

ZA SVOBODO DOMOVINE SO ZRTVOVALI ŽIV LJENJE

Pozornitve objavljene v ljubljanskem listu "Slovenski Porocevalec" julija meseca 1945.

GRŽINIC ZORKO-ALBIN, je umrl 28. maja 1945. v Alachu. Na njim žalujejo: Marija roj. Glavič, soprona; Alenčica, hčerkica; Ana, mama; Marko, oče; Ivo, Vladimir, Svetozar, Davorin, bratje; Dragu, Zdenka, sestri in ostalo sorodstvo.

POGAČAR JOŽE, star 30 let, padel je 3. marca 1945 na Puterhofu pri Tržiču. PO-GAČAR MARKO, komandir II. čete, 3. bataliona Jesenško-Boh. odreda, star 23 let, je padel 29. 9. 1944. na Bohinjski Beli. POGAČAR MATEVZ, kurir v Bohinju, star 18 let, je padel 29. 1. 1945. pri Svetem Janezu. — POGAČAR JAKOB, deserter švabske vojske, je bil ujet in 16. juniju star komaj 25 let umrl v Hamburgu v logorju. Za njim žaluje žena Frančka in hčerka Dragica, vse štiri sinove pa objekuje mati Joahna, sestri, bratje in ostalo sorodstvo iz Urnice, Gorje pri Bledu.

KOS JERNEJ, član Kluba damskih frizerjev, gospodar in tehnički vodja, je za slobodo. — Klub damskih frizerjev.

JEVEC ANDREJ, predsednik terenskega odbora O. F. na Brezovici, je umrl v internaciji v Natzweilerju 8. maja 1944. Za njim žalujejo: Nana, žena ter ostalo sorodstvo in prijatelji.

BARLE JOŽE, borec, rajonski gospodarski referent, je padel na Dolgi njivi pri Št. Lovrencu dne 2. 12. 1944. Za njim žalujejo: Jože in Ana Barle, starši; Anica, sestra; Stanko in Albin-Zoran, brata.

PODOBO MARJAN je padel v Prošici pri Babni gori dne 4. aprila 1943. Za njim žalujejo: Marija, mati; Stanko in Viktor, brata; Poldi, Mimica in Verica, sestre in ostalo sorodstvo.

DEŽELAK EDITA, roj. Šimenc je 3. 12. 1943 preminala kot žrtv okupatorja. Pokopana je v Šmarjeti pri Rimskih toplicah. Za njim žalujejo: Franjo, sopron; Antonija Simenc, mati in ostalo sorodstvo.

BELTRAME JANEZ-JANČI, student mont., politkomisar čete, odlikovan za hrabrost. Padel je pri Hinjah 11. aprila 1945. Za njim žalujejo: Marija vdova Beltrame, mati; D. Berg, očuh; Iva vdova Leban, tetu; Rado Leban, bratranec; njegova Hedi in Fedja Miklič.

MEŽEK FRANCI, kurir. Za njim žalujejo: Franc, oče; Frančka, sestra; Milka, zaročenka; Bogdan, sinček in ostalo sorodstvo.

VREČKO ZVONKO-TRNČ, cand. mont., politkomisar Gubčeve brigade, padel pri Mirni peči na Dolenjskem, dne 7. sept. 1943. Za njim žalujejo: Mary, mati; Milica roj. Zajc, žena; Vladka, sestra; dr. Jože Munda, svak; Tinček in Tonček, nečaka ter rodbina Zajc.

HELP WANTED — (MALE)

MEN! MEN! Ist CLASS MEN ON White Metal CASTERS

Plenty of Overtime GOOD PAY STEADY WORK F. & G. METAL CASTING CO.

100 SOUTH 6th ST., BROOKLYN

EV 7-8371

HELP WANTED :: DELAVKE IŠČEJO

HOUSEWORKER - COOK

EXPERIENCED Sleep in own room, pleasant surroundings, assist with children. — References.

SALARY \$30 A WEEK HA 3-4356 (193—195)

HOUSEWORKER SLEEP IN: REFERENCES: GOOD PAY; NO COOKING JE 8-1089 (193—195)

HOUSEWORKER NO COOKING, NO LAUNDRY DOCTOR'S OFFICE SLEEP IN SALARY \$130. TI 2-1917 (193—195)

HOUSEWORKER OWN ROOM, GOOD HOME GOOD PAY. REFERENCES 901 AVENUE O BROOKLYN ES 5-6020 (193—195)

FILE CLERKS UNIT #30 Permanent Peacetime Positions NO EXPERIENCE NECESSARY \$20 START — Apply: PARENTS MAGAZINE 52 VANDERBILT AVE., N. Y. C. Opp. Grand Central Station (193—195)

HOUSEKEEPER DOCTOR'S HOME EXCELLENT SALARY OWN ROOM Call: LA 8-2288 (193—195)

HOUSEWORKER YOUNG PLEASANT GIRL Small Apartment — Sleep in or out — \$120. MONTH Apply: Mrs. Greenberg, 1701 W. 3rd St., Apt. 6X, Brooklyn, N. Y. DEWEY 9-1644 (193—195)

HOUSEKEEPER BUSINESS COUPLE 2 CHILDREN — SLEEP IN OR OUT LOVELY HOME MISSOURI 7-0296 (192—198)

HOUSEKEEPER or WOMEN Light cooking, light laundry, small apartment 3 rooms, hours 10 AM till after dinner, 3 nights sleep in, rest sleep out. Sunday off, 2 adults, 1 child. — Good pay. DE 9-7028 (191—197)

HOUSEKEEPER BUSINESS COUPLE 2 CHILDREN — SLEEP IN OR OUT LOVELY HOME MISSOURI 7-0296 (192—198)

FINISHERS ON MEN'S FINE COATS PERMANENT PEACETIME JOBS GOOD PAY Apply: FRANK AURORA 2 EAST 46th ST., N. Y. C. (192—194)

ATTENTION WANTED HOUSEWORKER Experienced or inexperienced; sleep in — out. Congenial couple, 3 children, work in lovely 4½ room apt. Trustworthy, agreeable girl. — Salary \$75. SH 3-2962 (192—198)

GIRLS Experience Not Essential GIRLS LIGHT PLEASANT ASSEMBLY WORK ON NOVELTIES OPPORTUNITY FOR ADVANCEMENT GOOD STARTING PAY — APPLY

A PEX PRODUCT CORP. 33 EAST 10th STREET (5th FLOOR) NEW YORK CITY (189—195)

Help Wanted

HELP WANTED :: MOŠKO DELO

SHOES SHOE MAKERS and COBLERS PERMANENT PEACETIME JOBS for EXPERIENCED MEN Paid Vacations — Apply